

vīkshya ca 'idaṃ catuḥcālaṃ praviṣya 'abhyantaraṃ, mayā
dṛiṣṭā dṛiṣṭi-sudhā-vṛiṣṭis tvaṃ tāpa-çamanī, çubhe! — 85

ity uktavantaṃ paryāṅke niveçyaiva 'āhilinga tam
mohitā Rājadattā sâ madena madanena ca. 86

strītvam, kshivatvam, ekāntaḥ, puṁso lābho, 'niyantraṇa:

yatra pañca 'agnayas, tatra vārtā çīla-trīṇasya kâ? 87

na ca 'evaṃ kshamate nârī vicāraṃ mâra-mohitā,

yad iyaṃ cakame rājñī tam akāmyaṃ vipadgatam. 88

tāvaca Ratnādhipatiḥ sa rājā Ratnakūtataḥ

ājagāma 'utsukas tūrṇaṃ dyu-carad-dvipa-vāhanah, 89

pravishṭaḥ ca 'atra so 'paçyat tādriçenāpi tena tam

puruṣheṇa samaṃ bhāryāṃ Rājadattāṃ rati-sthitāṃ. 90

dṛiṣṭvā jighāṁsitam api kshitiçāḥ puruṣaṃ sa tam

na 'abadhīṭ pāda-patitaṃ bruvāṇaṃ kṛipāṇā girah. 91

bhāryāṃ bhītāṃ ca mattāṃ tam sa vīkshya 'evaṃ acintayat:

«madye mārāika-suhṛidi prasaktā strī satī kutah? 92

«niyantum capalā nârī rakshayāpi na çakyate;

«kiṃ nāma 'utpāta-vātālī bāhubhyāṃ jātu badhyate? 93

«na kritaṃ gaṇakokṭaṃ yat, tad idaṃ tasya me phalam;

«vipāka-kaṭukaṃ kasya na 'āptavākyāvadhīraṇaṃ? 94

«Çilavatyāḥ svasā 'iti 'imāṃ jānato, vata vismṛitā

«sudhāyāḥ sahaajā sâ me kâlakūta-visha-chaṭā! 95

«athavā kaḥ samarthaḥ syād asambhāvyāṃ viceshṭitam

«jetum puruṣhakāreṇa vidher adbhuta-karmaṇaḥ?» 96

ity ālocya na cukrodha kasmaicit; tam jahau ca saḥ

prishṭodantaṃ baṇikputraṃ rājā pracchanna-kāmukam. 97

so 'pi muktaṃ tato 'paçyan gatiṃ kāmciḍ baṇiksutaḥ,

nirgatya 'abdhaṃ pravahaṇaṃ dūrād āgacchad aikshata. 98

tataḥ phalahakaṃ bhūyas tam eva 'āruhya, so 'mbudhau

bhramaṇ phūt-kṛitya cakranda: «mām uddharata, bho!» iti. 99

tena tam Krodhavarmākhyo baṇik tat-yānapātra-gaḥ

samuddhṛitya baṇikputraṃ cakāra 'antika-vartinam. 100

yasya yad vihitam dhātṛā karma nâçāya, tasya tat

padaviṃ yatra tatrāpi dhāvato 'py anudhāvati: 101

yat sa tatra sthito mūḍhas tat-patnyā saṃgato rahaḥ

vilokya baṇijā tena kshepito 'bdhau vyapadyata. 102

tāvaca Ratnādhipatiḥ sa rājā saparicchadāṃ

āropya Çvetaraçmau tam Rājadattāṃ akopanaḥ, 103

prāpayya Ratnakūtaṃ ca Çilavatyāḥ samarpya ca,

tasyai ca sacivebhyaç ca tad-vṛittāntam avarṇayat, 104

jaḡāda ca: «kiyaḍ duḥkham anubhūtam aho mayā

«asāra-viraseshv eshu bhogeshv āsakta-cetasā! 105

«tad idāṇiṃ vanaṃ gatvā Hariṃ çaraṇaṃ āçraye,

«yena syāṃ nāiva duḥkhānāṃ bhājanam punar idriçāṃ.» 106

ity ūcivāṇ sa sacivair vāryamāṇo 'pi duḥkhitaiḥ

Çilavatyā ca vairāgyād, niçcayaṃ nāiva tam jahau. 107